



Kulttuuriasiantuntijalle riittää
maailmalla
markkinaa

Svenska Teaternin johtaja Johan Storgård on mukana HAAGA-HELIAn Culture Export Management -ohjelmassa, joka kouluttaa kulttuuriviennin asiantuntijoita.

Suomalainen kulttuuriosaaminen on huippuluokkaa. Sitä kannattaa myydä ulkomaille nyt, sillä luovan talouden markkinat kasvavat kohisten. HAAGA-HELIAn Culture Export Management -ohjelma kouluttaa kulttuuriviejiä. Vastaavaa ohjelmaa ei löydy mistään muualta.

Svenska Teaternin johtaja **Johan Storgård** kertoo kotimaisten kulttuurimarkkinoiden kasvun tyrehtyneen. Mahdollisuudet myydä huippulaatuista suomalaista kulttuuriosaamista ulkomaille sen sijaan ovat huikeat. Ensin kuitenkin pitää lentää sinne markkinoimaan ja myymään.

Kulttuuri myy

Kulttuurin kysyntä on ikuista: ihmiset hakeutuvat jo lajityypillisesti jatkuvasti toistensa pariin. Svenska Teaternin agenttuuri ACE-Production on vuosien ajan avannut väyliä kulttuurivienille.

– Kulttuuri vahvistaa ihmisten hyvinvointia ja arjessa jaksamista. Parhaimmillaan teatteriesitys voi olla katsojalle puhdistava kokemus, jolloin elämän huolet tai vastoinkäymiset tulevat käsitellyiksi katsomosta käsin, näkee Storgård.

Nyt Storgård toteuttaa kolmen ministeriön – opetus- ja kulttuuri-, työ- ja elinkeino- sekä ulkoasiainministeriön – visiota siitä, miten Suomesta viedään kulttuuria maailmalle ja myös koulutetaan kulttuurivientiin erikoistuneita asiantuntijoita HAAGA-HELIAn Culture Export Management -koulutusohjelmassa. Syksyllä 2011 alkanut ohjelma on englanninkielinen. Se on pilotti ja suunnattu toisen vuoden opiskelijoille.

– Kulttuuriproduktiot tehdään Suomessa ja myydään ulkomaille. Yhteistyö yli rajojen ja laajat verkostot edistävät kulttuurin vientiä. Opiskelijat oppivat konseptoimaan ja myymään suomalaista kulttuuria käytännön toiminnan kautta, sanoo Storgård.

Keväällä 2012 opiskelijat osallistuivat kolmen esityksen viemiseen neljään eri maahan: Saksaan, Venäjälle, Skotlantiin ja Kiinaan. Vietävät esitykset olivat Play Me, Päälystakki ja Jatkuvaa kasvua.



Johan Storgårdin mukaan yhteistyö yli rajojen ja laajat verkostot edistävät kulttuurin vientiä.

– Culture Export Management -koulutusohjelma on kuin kulttuurinen arvoinnovaatio, sininen meri, jonne pitää vain mennä ja luottaa siihen, että osaamme tehdä asioita hyvin ja uskoa osaamiseemme, sanoo HAAGA-HELIAN koulutusohjelmajohtaja **Kaija Lindroth**.

Kulttuurivientiin asiantuntijoita

Opintoihin valitut opiskelijat ovat avoimia ja motivoituneita sekä valmiiksi kulttuurista kiinnostuneita. Opintojen aikana he tekevät käytännön töitä: kirjoittavat kohdemaan kulttuurimarkkinat, tutustuvat kulttuuriviennin erityispiirteisiin ja myyvät kulttuuria. Opiskelijat oppivat tuntemaan myös kulttuurien välisiä eroja ja lainsäädäntöä.

– Yhden kulttuurin tunteminen ei riitä. Jokaisen maan kulttuuri on omansa, Storgård muistuttaa.

Lindroth puolestaan korostaa, että tiukka bisnesnäkemys edistää kulttuuriviennin osaamista, sillä kilpailu on kovaa tälläkin alalla.

Opiskelijat tapaavat myös kulttuurialan ihmisiä ja taiteilijoita ymmärtääkseen syvemmin sitä, mistä kulttuuriproduktioissa on kysymys. Samalla he oppivat tulemaan toimeen erilaisten ihmisten kanssa; kulttuuria toteuttavia ihmisiä pidetään usein särmikkäinä, intohimoisina ja luovina, ei helppoina yhteistyökumppaneina.

Ovet auki Kiinaan asti

Storgård ja opiskelijaryhmä onnistuivat viemään produktionsa Kiinan markkinoille. Se ei ollut helppoa: tarvittiin paikalliset yhteistyökumppanit ja oikeat leimat papereihin. Vaikka Kiinassa on lukuisia teattereita ja vanha kulttuuriperintö, tavalliselle kiinalaiselle esittävä taide on vierasta eikä teatterin keinoin ole voitu käsitellä koskettavia asioita ihmisen elämästä. Markkinat kasvavat nyt vauhdilla vaurastuvan keskiluokan myötä.

Euroopan kulttuurimarkkinan näyteikkuna puolestaan on Lontoon West End. Englannissa luovien alojen markkinat kasvavat tällä hetkellä viisi-kuusi prosenttia vuodessa verrattuna muiden toimialojen noin kolmen prosentin kasvuun. Kulttuuriteollisuus on houkutteleva työnantaja, joka vetää tekijöitä puoleensa. Alueelle keskittyvät luovan alan yritykset synnyttävät innovaatioita asioiden yhdistelemisestä. Myös ACE-Production on Lontoossa läsnä, avaamassa lisää väyliä maailmalle. □



Kulttuuri luo perustaa tuleville sukupolville ja rikastuttaa ihmisten tapaa toimia suhteessa toisiinsa ja itseensä. Kulttuuri vahvistaa ihmistä henkisesti, ravitsee sielua ja auttaa käsittelemään vaikeiden asioiden eri esitysmuotojensa kautta.